

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, četvrtak 30. rujna 1915.

Broj 79.

Uništena talijanska ratna ladja.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

U srijedu, 29. septembra. (D. u.) Službeno javlja:

Rusko bojište.

Uložaj je u istočnoj Galiciji i na Ikvini području. Neprijateljski odjeli, koji su u zapadnoj Tarnopolu, da prodriju naše zaprake, bili su našim ognjem potjerani. U području vojničkih tvrdjava u našu seće neprijatelja iz svih strana stražnjih četa, koje su se nalažili zapadno Putulovke.

Use prvi stvari osvojio je jurišem hrabrojno solo Boguslavu.

Kod austro-ugarskih vojnih sila u Liskoj vojno posao je dan u miru.

Talijansko bojište.

U području Stierlojča uništila je naša divizija mnogo neprijateljskih topova, valju, koju su poduzele Talijane na viševravni Veliergeležu sjevernoj brijezi Monte Casta, razbilja se pozicije kraljeve topnike.

Protiv Mrzlog vrha i tolminskih momči utvrdi započelo je jučer popodne učesko artilerijsko pucanje, kojemu je na nevre slijedilo navalna proti gospodarskom brijezu, a druga protiv Dolja. Objekt se navale razbila na našim zaprakama, a Dolja istjerala naše odmah naprijed neprijatelja, koji je bio prodro na preko pucanjem uništihim zapraka, a uvek ostade sve pozicije vrstio u vrem posjedu.

U ostalom nije niti na primorskoj fronti na djetalnosti prekoracila obično tvojskog pucanja i čarkanja.

Srpsko bojište.

Na jugoistočnom bojištu nema važnijih podataka.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, Höfner, podmarsal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 29. septembra. (D. u.) Izveštaj se glavnog stana službenojavlja:

Zapadno bojište:

Neprijateljski pokusaji prodržanja na padobršnjim tokčanima navele nastavili su se. Naša protulovanja, posljive opere, neuspjeli engleski napadaju sa novima, dovele nas je do ponovnog uništenja komada zemljišta, što smo blizu učili. Loosu izjavili se s testom gubicima. Zestoke francuske navele u

U GUST ŠENOĀ.

Kanarinčeva ljubovca.

(Dalje.)

Tako su isle godine, s njima rasil i ugovor. Jednom ijeti u mjesecu srpnju juhu olac i mačku bahu u nekavoj kući kod Beča. Za njihova odsuća bila je slobodnija, mogla sam bar setati u bliznjih sumici. Bila sam i jaka, te mi uvećinu nije smjela ništa. Iduh sumskom pojde posava same, kad u jedan put spavaju, zato pandur pred sobom tjeri dječaku, koja je pod pušom nosila svežnje. Pogledam bolje, al na svoje čudo, da je to Eva, koja je mnogo gošćujuša kod Žirovićevih. Čini mi se, da nije baš žalosna bila. Poznala sam svojku dobro, pa ju zapitah:

"Kamo ti, Eva?"

"U prvi mah ne odgovor nista, ali će jesto ne reći strazar."

"Ukrala je kod gospoštine nekoliko srebrnih zličica, koje sretno kod nje nadješi. Prošabilo smo ju, kako treba, a sad bili protjerana preko medje. To Vas može."

"Da, podmetnute mi ih vraci," ciknu

okolicu Souchez-Neuvele odbili smo. Ni u Champagni nisu imali uspjeha neprijatelji pokusaji, da prodre dalje. Samo se jevezeropadno od Souainu nije se još moglo istjerati neprijatelja iz jednog komada puta, koji je dug stotinu metara. Teski gubici, koje si je neprijatelj natio petovanim jurišanjem kod Massiges, bili su mu besplodni. Visine su u rukama naših četa. Izjavili su po poskušaji Francuza, da opte zaunzunim brojem, koje su kod Filemore izgubili. Broj zarobljenika raste.

U Flandrijama oborili smo pucanjem dva engleska zrakoplova i zarobili ih novu momčad.

Istočno bojište.

Vojna skupina Hindenburgova.

U području na jugozapadu Dvinsk doprijele smo na visine Sventase. Južno Drisvje je u blizu Postave traju konjanici vojnika. Nasa je kavalerija, posto je poduprila operaciju Eichhornove vojske na valujući protiv neprijateljskog boka, zapustila okolicu Vilejke.

Zapadno Vilejke rasprišili smo topovskim vatrom neprijateljske kolone, koje su neopreznje isle naprijed.

Med Smorgonom i Visnievom napredovali naše čete pobjedosno.

Kod vojnih skupina bavarskog princa i Mackensena nije se dogodio ništa posebno.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 28. septembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

U području Anaforte prenarezili smo u noći od 26. na 27. septembra neprijateljske jarke sa navalama bombama i zaplijenili vise od 50 pušaka, bujinetu i dekorazoru.

U području Ariburnu usutku je naše topništvo neprijatelju bateriju, koja je sastojala iz triju topova i razorio jedan top.

U području Seddihbalu na cijeloj nepromijenjenoj fronti pjesadijsku vatru, na ljevom krilu pjesadijski dvorac i bacanje bombi.

Dne 27. septembra bacio je jedan naših zrakoplova jedan hitac u hangar neprijateljskih zrakoplova na Lemnosu.

Dogodjaji na moru.

Eksplozija na talijanskom brodu.

Rim, 28. septembra (D. u.) Agencija Stefani javlja iz Brindisi. U straznjom barutarnici linijskog parobroda, Benedetto Brin* nastačila je eksplozija, koja je prouzročila požar. Od 820 momaka momčadi

djevojka, jadovito, „hitjeli me ukloniti od kuće!“⁴ Kad kan da se je nečemu dosjetila, izvadi iz djepe srebrne novac, dade ga strazaru i reče: „Pustite me, dobri vojvode, da malo počemam. Imam togo gospodjici nesti reči, a Vas molim za milost, gospodjice Amalijo, da me slušate, Dajte mi Vašu dnu.“

Biće mi je teško odbiti molbu, a i pander, ne protiviti se ni najmanje, odvatrat!

„Slobodno. Svoje si dobila, pa svejedno je, hoćeš li Vas prije ili poslije preko medje.“

Eva sjede pod hrast, sjedoh i ja, Biča zaplakana, jadovita, govorila je kao da zmija psice.

„Za oprostaj prispasnut ću Vam riječ, frajacie, vrio Vas se tiče. Vjerujte mi, nijesam tatica. Bila sam se nesto povadila s gospodjicom, zagrožili su da će kojekoji tajne odlati ženi mladoga gospodina i Vašemu ocu. Podmetnute mi ih, prosište, proterješte nekrivju. Bog mogu to zapisati! Dobra sreća, tu Vam mogu reći istinu. Pazite se. Po svijetu se govoriti, da ludujete. Znam da je to bajka, koju na Vas smisili mačuha. Čula sam, kako su

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Pull u na-knadno tiskari Jos. Kemptović, Trg Custoza 1, gdje se nalazi tiskara, uredništvo i uprava Hata. Za uđenštve odgovara Izdavač Josip Hatz. Telefona broj 58. Broj poštansko Štadionice 36.615. Predsjednik iznena 2 K 40 h mjesечно, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera. Oglase rabuna se po 20 h jednostupni peti redak (3 mm).

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Pull u na-knadno tiskari Jos. Kemptović, Trg Custoza 1, gdje se nalazi tiskara, uredništvo i uprava Hata. Za uđenštve odgovara Izdavač Josip Hatz. Telefona broj 58. Broj poštansko Štadionice 36.615. Predsjednik iznena 2 K 40 h mjesечно, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera. Oglase rabuna se po 20 h jednostupni peti redak (3 mm).

Englesko-Francuske čete u Solunu?

Grenf, 28. septembra. U današnjem četvrtakom, kako javlja "Temps", francuska vlada dati izjavu o držanju entente napram balkanskih država. Izgleda da će se komori postaviti pred gotove izmjene. Grčka će ustupiti na stranu Srbije, kada bude vidjela, da se entente čete iskravaju u Solunu. Ovišno je samo od entente, da prvi korak grčke vlade, koja je odredila opću mobilizaciju, bude takoder korak u ententi. U tom slučaju ne bi dugo potrajal, da se i Rumunjska odluči.

Ruski kabinet na putovanju.

Petrograd, 29. septembra (D. u.) Članovi kabineta odputivali su u glavni stan.

General Kuropatkin zapovjednik jednog zbra.

London, 29. septembra. (D. u.) "Times" javlja iz Petrograda: Generalu Kuropatkinu povjeren je zapovjedništvo jednog armadnog zbra.

Gospodarski položaj u Francuskoj.

Pariz, 29. septembra. Da upozrije pojedinstveno, namjerava ministar prediožiti zakonsku osnovu, pravnu koju bi načelnik u svakog općini bio opušten, da pristiži svakog gospodara, da obraduje svoje zemlje. Ako bi se gospodar usprostio, načelnik će moći za taj posao naći drugu osobu. Civilne oblasti imaju črvo pravdu, da recikliraju za obradivanje zemlje radnike, životinje, masine i strojeve.

Atentat na cara.

Budapest, 29. septembra. Bu-karenski "Moldava" javlja, da se zadnje dan izjavljuje zasnovan atentat na cara. Atentator se učinio nestreljivo. U savezu ovim bili su u Moskvi i Petrogradu nemiri, koje je vojništvo ugušio.

Balkan.

Talijani zadovoljni sa Grčkom.

Lugano, 29. septembra. "Secolo" donosi članak pod naslovom: "Oružje ali diplomaciju?"⁵ On je za oružje. Italija ne smije odbiti svoj dio odgovornosti. Učinjeno se je upliv entente diplomacije radi ruskih poraza. Radi toga mora govoriti oružje, ali sa oprezom: Ne smije se odes entente metnuti na kočku. Neka se promišli, da bi se zapriječilo odlučki onih putnika, koji vodi u Carigrad. Izgleda, da Bugarska još nije svezana sa centralnim vlastima. Treba vidjeti, sto će učiniti Grčka i Rumunjska, akoprem se od njih ne može mnogo očekivati. Dakle ipak diplomacija. Logika je ovog članka, kako se vidi, prisiljeno. Sonnino je u ministarskom vijeću izvještio položaju na Balkanu, što je izvestio još se zna, Ratni ministar Zapelli izvestio je o zinskoj opremi četa. Barzilai o glavnim tokčanima svojeg gospodara, a Viale je predao demisiju. O položaju na Balkanu se govori još: Ne vjerujte u izjavu bugarske vlade, da će ostati neutralna kao Sveci u Nizozemsku. Pravna bugarskog poslanika u Rimu, drži se sve jake rezerviranu.

Zirovićevi medju sobom o tom govorili, Znam i više. Lucija Bila je kod nas guvernatna kćeri, ali je bila i draga našega mladoga gospodina. Poheđna dosica znala je da klijancem bolje grješiti nego mi sagovorec pre svjetom. Griješio se tajno, ali stara gospodica Zirovićeva imala vratioće i zateče pobomo Luciju na griješku. Sad je bilo vike i krike. Lucija reče po e mirno, da će od mladoga gospodina postati majkom, da će ga tuziti, da će zapriječiti ženidbu njegovom, o kojoj se on jedno radio. Nju nijesam mogli objaviti i prosliti kao mene srotnu, jer Lucija spada pod drugo carstvo. Pogodili su u njom. Odlučili su napraviti ju za ženu Vašemu ocu. Ona je na to pristala. Zirovićevi Vašega starca motali i pozivali, mamilj, bilo prilike, a Luciju din. Bilo, pak je postalo Vašom mačeljhom na ne-sreću Božju. Njezinu mušku dijete nije bilo sin Vašega oca, već mladoga našeg gospodina. To vam je živa istina: ja sam čula sve te pregovore, eula sam kasnije i to, kako Lucija Vašega oca i Vas zatire, sto od Vas rade, kako Vas niže i kako je Lemševi bili projaci. To su medju sobom govorili Zirovićevi, a ja sam

prisluškivala. Na*, reče napokon posegnut u njeda, „ukrala sam Luciju pisma, što ih dobi od mladoga, a i njemu uzeo nekoliko njezinih. Sama sam ta pisma nosila, a uzeila ih zato, da se osvetim tim nepostojanim dušam. Nu meni tjeraju iz krajja. Držite. Vi pismo, branite se njima, kako znate: Vama, mislim, bit će od boje hasne. A sad i Bogom! Pazite se frajacie!“

To rekavši skoči Eva, ove zveznje i krema dalje u sumu pod strazom.

Ja sam se kamenila, sjevalo mi pred očima, grizlo me u srcu. Bila sam onjemačka, jedva smogla istisnati riječ Evi na ozdrav. Bilo mi je, kar da snimav, ali opet nije bio san, da držala sam pisma u druge ruke. Digoh se i u isti cas simu mi sva krv u glavu; da sam u onaj čas Luciju pred sobom imala, bila bih grješnicu iskopalu one mačje njezine oči. Pojih kćeri, što su me noge nosile. U svojoj sobici zapali brzo svijetlo. Na stolu pred mom stolom stajala je i srušila dodišnici, pritiskala sam ruke k себi, kada se zeravice bojim. U jednaput ih spodoh, malo ne razderam.

(Dalje slijedi.)

jer se je bugarska vlada uvjerala, da njezina armada nije bila na to pripravna, nu-odnosu su med ovim vladama ostali neprimjenjeni. List veli, da je ententa učinila sve, da bi Bugarsku predobijala na svoju stranu. Podnipošto ne smije ententa dozvoliti, da bi Bugarska već sada započela zatraženo područje, jer bi tako dosla u posjed željeznicu Niš—Solin.

Bugarska vojska.

Sofija, 28. septembra. Bugarska vojska broji 40 pješadijskih pukovnija po 3 bataljona, 10 pukovnija loptništva sa 3 baterijama po 4 topa, 10 pukovnija konjaništva, 5 pukovnija pionira, 1 bataljon željezničara, 1 bregajski bataljon i jednog za tehničke radnje. Vojnu silu broji na 212.000 momaka, kojima bi se pridružilo 50.000 bugarske narodne obrane, 50.000 Macedonaca i 1200 topova. Za balkanskog je rata vojska imala 350.000 momaka. Za vrhovnog zapovjednika je sada imenovan prijestolonasljednik Boris a za načelnika generalnog štabera general Savov.

Razgovor sa Pašićem.

Bukarešta, 28. septembra. Izdavači bukareštanskog "Journal des Balkans", koji je ujedno glavni urednički službenac "Independence Roumaine" imao je ove dane pogovor sa Pašićem, koji je izjavio: Mi smo pripravni na sve, te se nadamo potpunom pobjedi. Imate treba da izvršimo svoju dužnost, ako bismo bili preneseni pobijedjeni, ne bismo bili jedini. Dostigla bi nas ista sudbina, koja i cijeli Evropu, a ova ne će biti nikada polaćena i spravljenja iz svijeta. Ako pobijedite centralne vlasti, ne će biti neutralizirana, koji ih nisu napali ništa zahvalno. Svakta zna, da su neutralci imali volju navaliti, nu uslijed straha nisu to učinili. Polozaj pobijednog neprijatelja bit će moće bolji, a svakako časniji nego kod neutralaca.

50.000 Srba na bugarskoj granici.
Budimpešta, 28. septembra. "Az Est" javlja iz Bukarešta. Dopisnik "Simpson" iz Turin-Severine da je prema entitetnom vijesti srpske Kladove otišlo dne 23. septembra 50.000 srpske vojske na bugarsku granicu. Najveći dio gradjanstva iz Beograda pobjeglo je u Niš ili u unutarnjost zemlje.

Veniceios i Pašić.

Bukarešta, 28. septembra. Srpski list "Starja" javlja, da će se naskoro sastati Veniceios i Pašić.

Program grčkog kralja.

Atena, 28. septembra. Prama izjava Veniceios, vlast između njega i kralja potpuno sporazumljene. U koliko ova njegova izjava odgovara istini dokazat će budući dati.

Grčka monarhija u službi vlade.

Marsilia, 28. septembra (D. u.). Kapetan grčkih trgovackih brodova dobio su na logu da se odmah vratre u Grčku i da se postave na rukovodstvo vlade.

Nikolaj Nikolajević.

"Informacioni" javlja iz Švicarske: U njezinim novinama piše se, da je skimti generalizmus Nikolaj Nikolajević predstavnik ruske reakcije, neprijatelj konstitucionalne reforme, koji je kanio Dumu rasputnici i uvesti svemoguću birokratičku vladu. Ova i sva druga slična tvrdjena su potpuno neistinita. Isilma je naspromet, da se nije veliki knez ni bivao unutarjut ruskom politikom, nego se zauzimao svim silama obnovljenjem ruske vojske i sve-slavenskim idealima. Prolivno od druge velike gospode bio je Nikolaj Nikolajević uviđek obziran, trijezan i radan. Pitanjima vojnica struke bavio se gorljivošću slavohlepno stopkog dženeralu, da se je malo koji drugi carev sluga s Nikolajevićem natjecao s njim. U krovne svečanstvene propagande dospije je zeničdom sa crnogorskom kneginjom. I ostala srpska rodbina tako ga u svoje mreže uplijeva, te na njega silno uplijava, te se je i on napokon podao dušom i tijelom sanju, da igra mesiansku ulogu na slavenskoj pozornici.

Nije moguće doznaći li je, nije li istina, da ga sam car koji put prekorio radi takvih ideja, i da se proti njemu sumnjalo radi pogibeljnih aspiracija. Ali mnogo puta je u zenskim krugovima u Carskome Selu bilo spletaka i za proti velikom krunom.

Stvakanje stoji, da sada akcije za mir kreću na bolje. Ruski je car naime čovjek bez jake, ustrajne volje, te više impulzivne

čudi. Iz jedne skrajnosti prelazi nakon kraćeg ili dužeg vremena u drugu. Iako situaciju ne trpi sada Nijemaca i borci se svom snagom protiv njihovih vojska, nije isključeno da će biti do malo vremena sit projeljivanja krv, te da će misliti na

Što se Nikolajevića tiče vjerojatno je, da bi bio on znao, kao obično, za vrijeme povući svoje čete te ne dopusiti da ih snadje sadašnja opasnost, da budu opkoljene ili da izgube mnogo tisuća stražnjih četa. Njegovo se skinuće dade lakše protumačiti po ženskim učinkima na dvoru, nego po kakvoj straškoj nesposobnosti.

Ratni procesi u Italiji.

Smješni strah pred uhoodama i strastveno proganjivanje svih onih, koji ne poznaju udobljenu za rat još su i sada na dnevnom redu u Italiji. Opet donasaju milanski listovi čudni primjer tome. Sakristan jakinske stolne crkve bio je začvoren one pre noći rata, kada su naši brodovi bombardirali Jakin (Anconu), pod sumnjom, da je davno znakove neprijatelju. Kasnije punisli su ga na slobodan, jer mu se nije moglo nista dokazati. Ali poticja moral je da ga nadziraju. 19. septembra bacili su ga ponovno u tannic, jer su ga optuživali radi više nepatriotskih izreka, da je govorio povoljno o Nijemcima i Austrijsima; da je pače na rođendan našeg cesara hvalio ga radi dobrote i velikodusja, te izrekao nakanu. da će se, čim mu bude prije moguće, iseliti u Ameriku, od sramu, sto je Talian.

Poslužnik na notarijskom arkvu u Milani, ne mislio je, da nalaže se 20. septembra slusajući koncerat na trgu Piazza dei mercantil. Lakounino zakivnuo je: "Dođe s ratom". Odmah podiglo se proti njega stolna saka; pograbili ga stražari i vojnici i poveli do najbliže stražarnice. Tamo je kod presušnja rekao, da ne pripada nijednoj političkoj stranci, te je da lično izraziti svoje osobno mišljenje, jer da je iz čovjekoljubivih načela protivnik svakog rata. Na to ga optremiše kao neprijatelja rata u tannicu i morat će pred sudom odgovarati.

Građanin iz S. Lucea di Pisa, hotio si u glosioni podati važnost dobro informiranog čovjeka, te je stao istini kazivati, da su Talijani izgubili više desetaka hiljada vojnika, od kojih 15.000 mrtvih. Sudac je ga odriješio, ali državni odvjetnik ulazio je priviz protiv osude i zatražio za 20. septembra oštru kaznu, da se tako proslavi i taj patriocički dan. Isti sud morao je stvar ponovno pretresati.

Tako i neovisnost suda nestala je u Italiji uslijed toga, što neće svi da vjeruju u Cadornovu ratnu sreću.

Izoliranje Rumunske.

List "Moldava" kritizira u uvodniku dosadangu izvanjsku politiku rumunjske vlade i govori otkako: Rumunjska je vlast u svom ukotovenju politiziranju, koje je bilo i frankofitski i rusofitski, nikjeha jašne i istinile činjenice i dovelo tako da leko, da je sada kraljevina Rumunjska htjela vjerovati u centralne vlasti i tvrdokorno ustrojstvu u tvrdnjama, da su se uspjeli Nijemacke prame Rusiji samo časoviti i prolazne vrijednosti, i tako je provočala centralne vlasti, da je sama sebe namjajela veliku gospodarsku stelu. Rumunjska je poradi svog rusofilstva izgubila svoj odlučni položaj na Balkanu, i na njeno mjesto došla je Bugarska, koja bi kao slavenska država mogla biti više rusofitska, no što je to dužnost Rumunjske. Bugarska je svojim ugovorom s Turskom i pomoći simpatizirajući s Austrijom i Nijemcima i ostala nemadano prvom državom na Balkanu. Kada budu napokon centralne vlasti skošile Srbiju i njezinih teritorijem bogato napredale Bugarsku, kada bude okupirana Besarabija, tada će se potpuno vidjeti, kako je jačina bila Bratianova politika i njegovog preveliko ponozanje u pomoći silnog reza entente.

Kako bi drugačije bilo, — veli "Moldava" — da je rumunjska politika odmah u početku rata krenula putem kralja Karola, Carigrad, Cognaciana, D. Sturze i Carpia! Ta bi politika ostajala, da odriže tridesetgodisnju vezu Rumunjske i Austrije, a pre tomu i sklad s Nijemackom i Turskom. Čemu se su Rumunjskoj ne prestaje vjerovati u konačnu pobedu entente, zasto se neprestano naglašuje, kako su više uspjeli samo časoviti i

da strategiski još vazda Rusija dobro stoji. Francuzi je argumentovali, koji veli, da osvjetlje Rumanske Poljske nije nikakva dobit za Nijemce, jer da centralne vlasti, koje imadu i onako premalo žive, ne mogu nista uvoziti, sada dobiti mnogo novih usta, koja će preko zime pojesti sve — Rusija se pobrinula, da Nijemackoj ne ostavi ništa, pospremila je sve ko brižno domaćica. U projektu je Rusija i opet doči po svoje. To ve raznosteni rumunjski listovi, tim omamplijuju publiku. Francuzi pseudo argumenti krozak orikrili i samu Rumunjsku, jer da je ona odmah priklopića u pomoći, onda ne bi Rusi dozvili si ovakav časovit tobožnji poraz. Ententa ne prestajomamli Rumunjsku, pač već, da je još uvijek čas i ako nagrada ne bi bila tako bogata, kao u poteku rata, Rumunjska međutim oključuje za to ententa veći i prijeti i dokazuje, da smo se izgrali u svjetskoj politici i da ćemo nakon rata ostati izolirani, jer kako smo mi u poteku ostali dačko iz rata, kada će iza rata svakako ostati daleko od države, koja nije bila toliko odvazna da rekne odučenu.

Političko pokajanje.

"Birjevija Vjedomosti" donosi članak o Balkanu od Fedora Uspenskog, u kojem su iznesene ove glavne misli:

Tko motri Balkan, opaža, kako on nije polje, na kojem bi slobodno gospodarići sami balkanski narodi, i sto je još za loposnje, Balkan ne ostaje u rukama Slaveni, jer ga oni ni strategiski ni politički ni gospodarski neće moći držati sa. Eto kako se brzo raspao prvi balkanski savez, a taj je fakal rodio još Zaljeni, koji pokazuje da južni Slaveni nijesu još sposobni da sami stvaraju politiku, već oni traže pomoći i prijateljstva i tamo, gdje bi to najmanje trebali, samo da postignu svoj časoviti uspjeh. Oni ne misle na budućnost, ni na dužnost, koju imaju prama svojoj kralj kralj Slaveni, već se bacaju u narucić bilo kuda, samo da se nasade za čas ili da se osvete bratu, koji je jednak njima pa je sam prje sagrizio onako, kako oni grijese sada.

Nego umjesto teoretriziranja evo fakata: Kako malo mogu balkanski narodi, da urade prama svoj vojni otak, jer je Italija oduljila osvojili obale Jadranu! Od tada, kad se to manifestiralo faktom, izgubila je Rusija svoj utjecaj na Slavene Balkanu, ili je taj utjecaj postao manje intenzivan. One dve slavenske države, koje bi brojem pučanstva tako nadgledale da su sretne, i Grke i Albance i Rumunjem, one su se zavadile i postale igrackama u rukama svojih neslavenskih susjeda, koji podržavaju, rasipaju i iskorisnuju njihove strasti. Balkan nije zato

Međutim, cini se, da su Rusi sami počinili veliku pogriješku glede Bugarske. Da se ono nedavno pravednje ocijenila vrijednost Bugara u ratu pretprostog godine, onda se ne bi Bugarska danas vežala s onima, kada najmanje pristaje, Nasu nezahvalnost sada osvjećuju Bugari. Ni nećemo sada braniti Bugarsku, ali je tomu više rasudjivali onda, kada je tomu više bilo vrijeme. Lukomost se, kojom smo rješavali teško makedonsko pitanje, sada osvjećuje. Zasto se sve tako radio — to je budućnost nači u tijeku arkivima ministra za izvanjske poslove. Kada samo ruska vlada ne bi bila i nadaju ostajala tako bladna, ukočena, možda bi bila sklonila Bugarsku, da ostane uz politiku, koja je slavenska. Kako bi ljepe bilo, da je moguća sada nešta povrata u prijašnje stanje, jer se više vidimo, da je i Srbija i Bugarska, s a njom i ruska diplomacija uništa u čor-čokak. „Fremdenblatt“.

Osvete zračnog rata.

Osvetne mjere u ratu su uvijek nesto nuzgrednog i niskog. Ipak nijesti su i ratu bez značenja.

Slučajevi postupka su momčadi, a osobito su časnicima njemačkih podmorina u Engleskoj, bijede, što su morali trpeti Nijemci u Dalmaciju, dokazuju dostatno, kako su represije katkada prava mužda, da se stogom za zaprijeći.

Ali ondu su osvetljive mјere beskorisne, kada se misli s njima bez kraja i konec nastavlja. Tako se dognaju heversteka, da se zrakoplovni navalama čine nedužne žrtve po građevinama, ubijajući domaču djecu i žene. Uzvraća se, salje se

ponovno aeroplane; i neprijateljski se povrati, da još gore prima uzvrate.

Je li misla možda Englez, da će rat dobiti, ako baci jednu bombu na kuju palaću u Stuttgartu... Ne bi li se moglo samo za korisne ratne svrhe upotrebjavati to novo ratno sredstvo?

„Neue Zürcher Zeitung“ trijezno piše: Francuzi su pred malo navali eskadrrom zrakoplova na Stuttgart običnom službenom molitvom: „Radni navila Zeppelin na London i druga otvorena mjesa. Po tom principu nije niko nigdje više u njednom gradu siguran za život, akoprem nema da ratom dođe u srušenje. Ali jasno je također, da se na taj način uskipti sve više međusobna mržnja, te rat postati sve strašnijem.“

Razne vijesti.

Boja požita. C. kr. ravnateljstvo poštama i brojazava propječe, da se je na temelju opisa ministarstva trgovine od 22. septembra 1915. br. 29813 P ex 1915. poslije izuzorka robe za c. i kr. vojsku na bojnom polju pod pozmatnim uvjetima prisrilo na slijedeće mreže vojne poste: 27, 32, 38, 40, 42, 44, 47, 50, 63, 68, 70, 71, 72, 75, 78, 92, 104, 132, 139, 162, 173, 206, 301, 351, 353, 355 i 507.

Molimo neka se uvazi. Pred malo vremena zamolili smo, neka bi oblasti odredile, da bi brzovjeze, što ih posta izlaze bili takozvani izloženi u hrvatskom jeziku. Mi ovi našu molbu ponavljamo i dostavljamo, da bi pravedno bilo, kada bi se na našoj posti uvelo troježno tiskanje i uopće da bi bili svaki troježni. Ova se naša molba odnosi na grad Pulu i uopće na cijelu Istru.

Nestabilna mesa. S obzirom na vojničke potreštine mese, da koje svaki dan rastu, naunajima je vlasta, da određi jedan posao i dana kada je zabranjen užilak mesa.

Upisivanje u austrijske univerze. Na nekoj je univerzi počelo upisovanje 23. o. m. te traje 14 dana, pa će se možda i proučiti još za 8 dana. Kolikor će biti broj slušača taj je stalno, jer se ne znaće hoće li se otvoriti ljetos univerze u Kragujevcu, Lavovu i Černovicama. Jednako tako nije znatno, hoće li se otvoriti sve učilišta u Gračanu i Inostru.

Trčkan Lloyd je oglasio, rješavajući neku molbu, da je slijedi na polovicu plaću onim porodicama svojih mornara, koje je rat zatekao u tudjim lukama (Šangaju, Marmagvi, Patruš i Amsterdam), te su onde morali ostati. Međutim je molbu za površinje dohodak bio, jer ne će da stvari precedentan slučaj.

Cijene petroloja u Rumunjskoj su poškodile u vis. Kako smo mi u zadnje doba dobivali znatne količine petroloja iz Rumunjske, to će se to povrije i kod nas sigurno opaziti. Zbog nemogućnosti su se izuzele zalihe petroloja, u Rusiji silno umnožile. U Baku nalazi se sada usklađeno 785 milijuna pada petroloja, dok je prošle godine bilo samo 385 milijuna pada.

Odlazak naših umjetnika na bojno polje. Naši umjetnici sličar profesor Otokar Ivecović i kipar profesor Robert Frangeš-Mihanović otisli su na front, pak će radi u Borovojevičkoj armeji. Profesor Ivecović će nastaviti slikanjem ratnih prizora i studiju, a profesor Frangeš će također radi studije za spomenik na hrvatsku junasiju u ovom svjetskom ratu. Prof. Frangeš je izjavio, da se osobito interesira za onog hrvatskog junaka, koji je zarobio i na rukama donio talijanskoga borjakstva i talijanskiju zastavu. On će, ako mu bude moguće potražiti toga hrvatskog vojnika i zaroljenog talijanskog borjaka, te ga modelirati, da tako imade dvije studije, po naravni radnje, za budući spomenik hrvatskom junastvu, koga će sigurno na licu mesta najbolje zamisli.

Iraži se:

Ravnatelj kavane, zatim kuhar ili kuharica te žena za čišćenje kavane.

III Upitali se u kavani Bratož, III postiće podne od 6 sati daleč.